

PASTER PYPE EN ZIJN TIJD 1854-1926

DEEL XV

REDE UITGESPROKEN DOOR MINISTER BAELS

„Wij zullen hem dus nimmer meer zien! Niet meer den schonen kop waarover zoveel adel gespreid lag. Niet meer dan fijnen glimlach waaronder zoveel sappigs speelde. Niet meer de hoge gestalte lichtjes gebogen, herkenbaar van heinde ver.

Oostende heeft zoveel méér dan een welbekende figuur verloren. Hij was als een vorst, hij was als een Koning; hij was meer dan dit, hij regeerde over de harten, want alle harten had hij gewonnen. Ieder op aarde heeft vrienden en vijanden. Paster Pype is ene uitzondering.

Nergens zal iemand worden aangetroffen zo algemeen bemind, zo éénparig bewonderd, zo door iedereen aanbeden.

In hem huldig ik de man der goedheid.

In hem huldig ik de man van de zee.

In hem den hartstochtelijken vriend van het vissersvolk.

Een hemelse goedheid was de zijne.

Iets zo rein, zo zacht en pakkend dat een ogenblik pratend met vader Pype U blijde van gemoed stemmen deed en U een indruk gaf van vrede en rust die over en rond hem zweefden. Goedheid in zijn gebaren, zijn minnelijke hoed afnemend, honderd malen bij het opstappen ener straat, voor groten en kleinen.

Goedheid in zijn raadgevingen, kalm en diep weg in zijn redeneren, in zijn overwegen, immer zijn gedacht verdedigd doch zonder de minste vooringenomenheid met de minsten eerbied voor een ander gedacht.

Die man had mensen leren kennen, die man had andere volkeren gezien, die man was verdraagzaam, zoals het ten andere betaamt.

Verdraagzaamheid is een gevolg van goedheid en liefde. Wie hem afluisterde, toen hij sprak met de kleinste van de „boutjes”, met de nederigste der vissers, die moest in zijn spraak en woorden en stemklank iets engelachtigs vernemen.

Wie heeft hem nog in de Vissersgilde nagekeken, hetzij aan het kaarten, hetzij temidden van zijn volksfeesten, hetzij wanneer men hem kwam lastig vallen over een of ander geschil?

Vader Pype was een engel van goedheid. Alles, maar tot het laatste, alles ging van hem heen uit uitzinnige liefdadigheid en dit sedert jaren. Want sedert jaren was zijn kleed versleten en „vergroend”.

Rouwstoet door de straten van Oostende.

De man van de zee... en niet alleen de zee-man. De zee was zijn geliefkoosde woonst, daar was hij thuis en wanneer hij als aalmoezenier op den kruiser een nieuwen tocht moest maken, kon hij moeilijk zijn genoege verbergen; en hij schuddebolde dan en smekte.

O! Degenen die de zee begrijpen met haar warme betekenis! Diegenen die haar ingrijpende stem en haar immer gewijzigde kleuren verstaan, haar kabbelen, haar weegzang en haar jubelgedreun; diegenen die in haar een wereld en in ieder vaartuig een persoonlijkheid zien, deze weten wat Paster Pype gevoelen mocht, hij die de zee hartstochtelijk liefhad.

Maar niet alleen was hij de gevoelsman en de kunstenaar, maar ook de vakman, met de kennissen van het zeemanschap. Maar ook de wetenschappelijke zoeker, die, in de diepten van de oceaan het leven der vissen wou nakijken.

Van dicht heb ik hem gezien en van jongsaf zijn lessen zien geven aan de jongeren uit de visserij: kompas, peilschaal, kaarten, zonneshieten, netten breien! Dit waren lessen! En dat was een leraar!

Die wijze van de jonge bengels te doen nadenken, het waarom van iedere bewerking op te zoeken, dit was echt meesterlijk! De visserij als bevolking en als nijverheid heeft hem oneindig veel te danken.

Zijn Vrije Vissersschool, een voorbeeld van kunde en methode, zijn wijze opleiding van scheepsjongens en lavers (vissersleerjongens), zijn gedurig in gesprek zijn met andere vissers en stuurlieden met het doel hen op de hoogte te houden.

Het beeld van Paster Pype op het St. Petrus- & Paulusplein.

Zijn uitgaven van werkjes die echte juwelen zijn der pedagogie; dit zijn factoren zonder dewelke nooit de visserij tot haar huidige betekenis had kunnen geraken.

Duizenden vissers hebben aan Pype hun kennis te danken. En dit alles deed hij uit liefde voor zijn vissers.

Allen waren echte broeders van hem. Geen kwaad kon hij over hen dulden. Geen fout bij hen of ze werden onmiddellijk weggevaagd door een hoedanigheid.

Hij droeg ze in zijn hart! en zijn hart was groot als een zee. Paster Pype! Geen mens is op onze kust zo vereerd geweest als U in het diepste van zijn gemoederen. Legers van mensen hebben bij U troost en hulp of vreugde gezocht tijdens uw leven.

Honderden gingen voorbij uw nederige priesterkist. Oostende is haar grootste burger kwijt; de zee verliest haar vurigste bewonderaar, de vissers verliezen hun trouwste vriend!

Uw ziel, Vader Pype, wake over hen, na dat zij, parel van schoonheid, door de Majesteit der goedheid eeuwig verlicht wordt”.

Na de dienst werd het lijk van Paster Pype door zijn geliefde vissers op hun schouders gedragen naar zijn laatste rustplaats.

En toen op 't kerkhof de lijkstaf op de rand van het graf stond, de regen neersijpelde, en ginder achter de kerkhofbermen de Noordzee dof aan 't klagen was, werd, midden een dichte menigte, door een leerling van zijn vissersschool een laatste dankwoord tot hem gericht, den dierbare afgestorvene.

Daarna werd het treurlied „O Heer heb medelij” door de leerlingen van alle vrije scholen tot 3 maal toe uitgevoerd.

De aanwezigen waren diep ontroerd.

En dan zagen we die stoere vissers, die niets ter wereld vrezen en misschien honderd maal in fiere doods verachting hun leven tegen stormen de zee hadden verdedigd, wenen zoals kinderen.

Paster Pype is verdwenen! Men zal hem nooit meer ontmoeten in onze straten. Maar hij zal blijven leven in de dankbare ziel van ons vissersvolk.

Archief E. Vanalderweireldt
bewerkt door
Martine Vandenberghe.

*Niets van deze tekst of foto's
mag overgenomen worden
zonder schriftelijke toelating
van de uitgeefster.*